

Check list ไม่ผิด High risk ไม่เกิด

นางสาวกรชนก สันติสูงเนิน

หน่วยพยาบาลประสานงานและบริการการปลูกถ่ายอวัยวะ

หลักการและเหตุผล

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีได้ดำเนินการผ่าตัดปลูกถ่ายอวัยวะระดับเด็กจากผู้บริจาคที่มีชีวิตเป็นแห่งแรกในประเทศไทย ปัจจุบันจำนวน 352 ราย ผู้ให้ตับ(Donor) และผู้รับตับ(Recipient) จะต้องผ่านการตรวจประเมินเตรียมความพร้อมสภาพร่างกายและจิตใจตามแนวทางปฏิบัติการผ่าตัดปลูกถ่ายตับ โดยมีทีมสหสาขาวิชาชีพร่วมประเมินความพร้อมแบบองค์รวม ในอดีตที่ผ่านมาพบปัญหาการตรวจประเมินไม่ครบถ้วน ไม่มีกระบวนการทบทวนข้อมูลการตรวจประเมิน จากปัญหาดังกล่าวพยาบาลประสานงานฯจึงสร้างแบบฟอร์มตารางเตรียมผ่าตัดปลูกถ่ายตับเด็กจากผู้บริจาคที่มีชีวิตเพื่อเป็นเครื่องมือในการลงข้อมูลการตรวจประเมินของผู้ป่วย ภายหลังปฏิบัติงานพบว่า ยังไม่ครอบคลุมการตรวจประเมินที่สำคัญ จึงสร้างแบบฟอร์ม Check list ประเมินความพร้อมก่อนผ่าตัดปลูกถ่ายตับขึ้นมาใหม่ แต่พบว่าบางครั้งพยาบาลไม่ได้ติดตามลงข้อมูล จากสถิติ ปีพ.ศ.2562 พบว่าผู้รับตับได้รับการฉีดวัคซีนเชื้อเป็นไม่ครบ 4 สัปดาห์ จำเป็นต้องเลื่อนการผ่าตัด 1 ราย, ปีพ.ศ.2563 ผู้รับตับขาดการตรวจประเมิน Echocardiogram 2 รายต้องประสานขอคิวเร็วเพื่อตรวจภายใน 1 เดือนก่อนผ่าตัด จากปัญหาดังกล่าว จึงได้ประชุมทีมและกำหนดบทบาทผู้รับผิดชอบการทำ Check list ใหม่เป็นพยาบาลประสานงานฯเพื่อการติดตามงานอย่างเป็นระบบ และมีการพัฒนาแบบฟอร์มให้ครอบคลุมรายการตรวจประเมินที่สำคัญทั้งสามารถทวนสอบความครบถ้วนของข้อมูล ก่อนนำเสนอเข้าที่ประชุม Conference case pre liver transplant เป็นประโยชน์ต่อแพทย์และทีมสหสาขาวิชาชีพได้รับทราบข้อมูลสำหรับการวางแผนดูแลและเตรียมผ่าตัดปลูกถ่ายตับ เพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ป่วยต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีข้อมูลการตรวจประเมินความพร้อมก่อนผ่าตัดปลูกถ่ายตับเด็กจากผู้บริจาคอวัยวะที่มีชีวิตครบถ้วน
2. เพื่อลดการเลื่อนผ่าตัดปลูกถ่ายตับจากการตรวจประเมินสุขภาพไม่ครบถ้วน
3. เพื่อลดระยะเวลาการคอยการผ่าตัดปลูกถ่ายตับ จากการตรวจประเมินสุขภาพไม่ครบถ้วน
4. เพื่อให้เกิดความพึงพอใจของผู้รับบริการและทีมสหสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ปรับปรุงครั้งที่ 1 : แบบฟอร์มตารางเตรียมผ่าตัดปลูกถ่ายตับ

ผลการปฏิบัติการ

ตัวชี้วัด	ก่อนดำเนินการ	ผลดำเนินการ (เดือน/ ปี)			
		เป้าหมาย	หลัง		
			ครั้งที่1 2562	ครั้งที่2 2563	ครั้งที่3 2564
อัตราการตรวจประเมินความพร้อมก่อนผ่าตัดครบถ้วนก่อนประชุม	80%	100%	85%	70%	100%
อัตราการเวลารอคอยการผ่าตัดจากการตรวจประเมินสุขภาพไม่ครบถ้วน	60 วัน	0 วัน	45 วัน	30 วัน	0 วัน
อัตราการเลื่อนผ่าตัดจากสาเหตุประเมินสุขภาพไม่ครบถ้วน	20%	0%	0%	20%	0%
อัตราความพึงพอใจของบุคลากร	80%	> 95%	85%	90%	100%

ประโยชน์

1. ผู้ป่วยได้รับการประเมินสุขภาพเพื่อปลูกถ่ายตับครบถ้วน ทำให้ได้รับการผ่าตัดปลูกถ่ายตับตามแผนที่วางไว้
2. มีเครื่องมือช่วยตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของการประเมินความพร้อมผู้ป่วยรอผ่าตัดปลูกถ่ายตับ
3. เป็นการพัฒนาระบบการทำงานร่วมกันระหว่างทีมสหสาขาวิชาชีพโดยมองผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง ช่วยในการวางแผนการดูแลรักษาเพื่อเข้าสู่กระบวนการผ่าตัดปลูกถ่ายตับ
4. ลดภาระของหน่วยงานสหสาขาวิชาชีพอื่น (กรณีต้องส่งปรึกษาเร่งด่วนหรือฉุกเฉินนอกเวลาทำการ)

สรุป

การนำประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นมาเรียนรู้ วิเคราะห์ และหาแนวทางในการแก้ปัญหา ร่วมกันกับทีม โดยมุ่งเน้นผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง ช่วยให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลรักษาตามมาตรฐาน ถูกต้อง รวดเร็วและครบถ้วนตามแผนการรักษา

ปรับปรุงครั้งที่ 2, 3 : แบบฟอร์ม check list ประเมินความพร้อมก่อนผ่าตัดปลูกถ่ายตับ